

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 18, 1929. — PETEK, 18. OKTOBRA 1929.

TELEFON: CHELSEA 3878

VOLUME XXXVII. — LETNIK XXXVII.

TEŽKE KAZNI ZA JUGOSLOVANE V PRIMORJU

PET NAŠIH LJUDI OBSOJENIH NA DOLGE ZAPORNE KAZNI, EDEN JE BIL PA USTRELJEN

Smrtna obsoda naj predstavlja svarilo za vse nasprotnike fašističnega režima. — Velike dijake demonstracije v Beogradu in Zagrebu. — Zagrebški dijaki apelirajo na Liga narodov.

PULJ, Italija, 16. oktobra. — Izredno sodišče je obsodilo včeraj po tri dni trajajoči obravnave Jugoslovana Vladimira Gortana na smrt.

Pet nadaljnih obtožencev, ki so vsi doma iz Istre, pa je bilo obsojenih na trideset let težke ječe.

Obtoženci so baje priznali, da so tekem volitev meseca marca streljali na ljudsko množico, ubili nekega volilca ter jih nekaj ranili.

Tekom obravnave je baje izjavil eden obtoženih, da bi bilo treba umoriti Mussolinija, da se pospeši protifašistične načrte.

Smrtna obsoda bo izvršena jutri ter bo predstavljal soglasno s fašističnim časopisjem, svarilo za vse nasprotnike fašističnega režima.

V Beogradu in Zagrebu je prišlo do velikih dijaskih demonstracij proti tej razsodbi.

Policija je arretirala dosti demonstrantov.

Zagrebški dijaki so sprejeli resolucijo, v kateri pozivajo Ligo narodov, naj poseže vmes ter prepreči izvršitev smrtne obsodbe.

PULJ, Italija, 17. oktobra. — Danes je bil usmrten Vladimir Gortan. Ustrelili so ga v bližini kraja, kjer je izvršil zločin.

Gortan je bil ustreljen v hrbet. Tako streljajo Italijani izdajalce.

Ustrelili so ga člani šestnajste legije fašistične milice. Večina teh miličarjev je jugoslovanskega pokolenja.

USMRTITEV. SLONA V CIRKUSU

V cirkusu so usmrtili slona s puškami. — Usmrtil je žensko tekom nekega zadnjega izbruha strasti.

KENNEDY, Texas, 17. oktobra. Cirkuski sion Blac Diamond, ki se je izpremenil naenkrat v morilcu, je bil danes usmrten. Ekskukcijo je izvršil poseben oddelek strelec.

Devet ton težka zverina je bila priklenjena, na tri drevesa, na pašni ku zapadno od tukaj in pet ostrostrelecev, oboroženih s posebnimi puškami, ki oddajo petdeset strelov.

Klovni, umetniki in umetnice Al Barnes cirkusu so se jokali, ko je padel Black Diamond pod številnim strelci.

Obsojena žival je bila zelo milorljubna, ko so jo odvedli na morilko, priklenjeno na tri druge sloane, da se prepreči izbruh furi. Pot se je pokazala prejšnji teden v Corsicanu, ko je bila Mrs. Eva Donohue zdobiljena do smrti ter je bil tudi ranjen krotilec.

Uradniki cirkusa so sklenili v zadnjem trenutku, da ga usmrtiljo potom strelov. Včeraj je bil izbran strup in že so kupili 200 zrn strupa, a ta ideja je bila opuščena kot preveč nevarna.

Ball smo se, da bi strup mogoče prepočasi deloval. V svojem smrtnem boju se lahko slon iztrga iz najmodnejših verig. — je rekel neki uradnik.

NADIR KAN JE POSTAL KRALJ AFGANISTANA

Narodna skupščina je izvolila Nadir Kana vladarjem. — Bača Sakao je odložil orožje ter se udal svojemu zmagovalnemu nasprotniku.

LONDON, Anglija, 17. oktobra. — Tukajšnji afganistanski poslanik je dobil brzavojko, da je narodna skupščina, ki zboruje v Kabulu, soglasno izvolila Nadir Kana kraljem Afganistana.

Ista poročila pravijo, da je Bača Sakao, ki je bil prepodil Amanulaha s prestola, odložil orožje ter se udal svojemu zmagovalnemu nasprotniku.

V deželi je zavladal popoln mir.

5 ITALIJANSKIH AEROPLA- NOV PRIPRAVLJENIH ZA POLET

RIM, Italija 17. oktobra. — Včeraj zvečer je bilo sporočeno, da je pet italijanskih aeroplakov pripravljenih za istočasni prekooceanski polet v Ameriko.

Tega poleta se bo najbrž udeležil tudi minister za aeronavtiko, general Italo Balbo, ker je obljubil Lewis A. Yanceyu in Rogeru Q. Williamsu, da bo vrnil obisk Amerikancev.

NEWYORŠKI BUTLEGARJI RAZRINKANI

Oblasti so imele posebno srečo ter razkrile glavni stan butlegarjev, ki so operirali v New York in okolici

V sredo zvečer je bilo vprizorenih petintrideset pagonov od Atlantic City, N. J. pa do Sag Harbor, L. I.

Suhaški agentje so nastopali pod poveljstvom Williama Calhouna, prohibicijnskega administratorja v New Jersey, ki je bil svoječasno tajni agent za ta okraj.

Pogoni so se završili povsem nepričakovano. Aretirana sta bila Marie Kessler in Morris Sweetwood, znana butlegarja, ki sta že od sedela svoj termin v Atlanti. Pridržana sta bila kot priči.

Butlegarski sindikat je obratil pravcato brodove ladij med St. Pierjem in Bermudo. Skoraj v vseh pristaniščih so nakladali tovore zganja na ladje, nakar so jih razkladili na obali Loing Islanda in New Jersey.

Nadalje je imel sindikat veliko število trukov, obcestnih krčem, naprav za distiliranje zganja in tajno radijsko postajo ki je bila v neprestani zvezi s tihotapskimi lajdami.

Glavni stan butlegarjev se je nahajal na nekem grlu v Highlands.

Poslopje je bilo prej lastnina Oskarja Hammersteina ter je bilo kupljeno pred šestimi meseci. V hiši je nad dvajset sob, ki so vse bogato opremljene. V kleteh so razna skrivališča, kjer so našli agentje veliko množino orožja in tudi dve strojni puški.

Oblasti so uverjene, da so s tem prisile na sled glavni družbi butlegarjev, ki je operirala v okolici New Yorka.

ŽUPAN IZ LYNN KOT REFORMATOR

LYNN, Mass., 17. oktobra. — Ralph Bauer, moralni župan iz Lynn, je prepovedal danes razkovanje slik v kino-glediščih, ki kažejo ženske in dekle in pri kajenju. Župan je pred kratkim povzročil odstranjeњe lepaka, oglašuječega cigarete, na katerem je bil naslikan vojak, ki v družbi dekle kadi cigareto. Prepovedal je tudi proračun poslan Sejmu ne pozneje kot zadnji dan oktobra.

Leva opozicijska stranka je že objavila, da namerava zahtevati zaupnico takoj ob pričetku proračunskega zasedanja.

LAHI SE POGAJAO S FRANCOZI

Italijanska vlada hoče razpravljati s francosko glede vprašanj, ki bodo prišla na vrsto na bodoči razorozitveni konferenci.

RIM, Italija, 17. oktobra. — Italijanska vlada je povabila Francijo, naj razpravlja z njim glede vprašanj, ki bodo prišla na vrsto na londonski konferenci petih velesil.

Glasi se, da je Francija v principu sprejela tozadumno povabilo.

Razlike med Francijo in Italijo bodo tvorile veliko oviro pri zmanjšanju oboroževanja na morju.

Italija je namignila, da hoče imeti taško toliko submarinov in bojni

ladij kot jih ima Francija.

PARIZ, Francija, 17. oktobra. —

"Excelsior" je objavil danes članek, v katerem pravi, da mora zahvatiti Francija glede bojnih ladij paritetu z Veliko Britanijo in Združenimi državami z ozirom na svoje kolonije.

Ministrski predsednik Briand bo najprej zaslišal francoske mornariške izvedence, nato pa pa obrazložil francosko oficijelno stališče.

LOUVAIN LAHKO ODSTRANI ŽALJIV NAPIS

LOUVAIN, Belgija, 17. oktobra. Rектор louvainskega vseučilišča, je bil danes obveščen od sodišča, da lahko ostane balustrada brez napisa na spomeniku knjižnice, katero so zopet zgradili Amerikanci s svojim denarjem. Nemci so namreč silno protestirali proti temu napisu, ki se je glasil:

— Unihena od nemške furije, a ustanovljena zopet vsled ameriške velikodušnosti.

Vseučilišče mora plačati tako za odstranjenje stare balustrade kot za zgrajenje nove.

PRORAČUNSKA SEJA SEJMA

Officialna poljska pravljavna agencija je objavila včeraj komunikat, da namerava vlada predložiti predsedniku Moscickiju predlog, na sklep

če predlaga končanje proračuna, nakar je državno pravništvo predstavilo več prič, ki naj bi ugovorjale trditvam otožnenih, da so ravnali iz samoobrambe.

Zaslišanje teh prič se bo pričelo

jutri in po en dan bo določen za vsako stran, nakar bo celo zadeva najbrž v rokah sodnika Marnhillja in porote do sobote.

Era zadnjih državnih prič je bil dr. McConnell iz Gastonije, ki je izjavil, da je reklo Aderholt po strejanju:

— Jaz ne vem, zakaj so me obstrelili. Vedno sem skušal ohraniti mir.

TRGATEV V ŠVICI

CHARLOTTE, N. C., 17. oktobra. — Pričevanje v procesu proti Fred Beau, komunističnemu stavarskemu organizatorju in šestim drugim, je bilo končano včeraj popoldan, nakar je državno pravništvo predstavilo več prič, ki naj bi ugovorjale trditvam otožnenih, da so ravnali iz samoobrambe.

Zaslišanje teh prič se bo pričelo

jutri in po en dan bo določen za

vsako stran, nakar bo celo zadeva

najbrž v rokah sodnika Marnhillja

in porote do sobote.

CHARLOTTE, N. C., 17. oktobra. —

Pričevanje v procesu proti Fred Beau, komunističnemu stavarskemu organizatorju in šestim drugim, je bilo končano včeraj popoldan, nakar je državno pravništvo predstavilo več prič, ki naj bi ugovorjale trditvam otožnenih, da so ravnali iz samoobrambe.

Zaslišanje teh prič se bo pričelo

jutri in po en dan bo določen za

vsako stran, nakar bo celo zadeva

najbrž v rokah sodnika Marnhillja

in porote do sobote.

CHARLOTTE, N. C., 17. oktobra. —

Pričevanje v procesu proti Fred Beau, komunističnemu stavarskemu organizatorju in šestim drugim, je bilo končano včeraj popoldan, nakar je državno pravništvo predstavilo več prič, ki naj bi ugovorjale trditvam otožnenih, da so ravnali iz samoobrambe.

Zaslišanje teh prič se bo pričelo

jutri in po en dan bo določen za

vsako stran, nakar bo celo zadeva

najbrž v rokah sodnika Marnhillja

in porote do sobote.

CHARLOTTE, N. C., 17. oktobra. —

Pričevanje v procesu proti Fred Beau, komunističnemu stavarskemu organizatorju in šestim drugim, je bilo končano včeraj popoldan, nakar je državno pravništvo predstavilo več prič, ki naj bi ugovorjale trditvam otožnenih, da so ravnali iz samoobrambe.

Zaslišanje teh prič se bo pričelo

jutri in po en dan bo določen za

vsako stran, nakar bo celo zadeva

najbrž v rokah sodnika Marnhillja

in porote do sobote.

CHARLOTTE, N. C., 17. oktobra. —

Pričevanje v procesu proti Fred Beau, komunističnemu stavarskemu organizatorju in šestim drugim, je bilo končano včeraj popoldan, nakar je državno pravništvo predstavilo več prič, ki naj bi ugovorjale trditvam otožnenih, da so ravnali iz samoobrambe.

Zaslišanje teh prič se bo pričelo

jutri in po en dan bo določen za

vsako stran, nakar bo celo zadeva

najbrž v rokah sodnika Marnhillja

in porote do sobote.

CHARLOTTE, N. C., 17.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četr leta	za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvzemni nedelj in praznikov. Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovno pošljati po Money Order. Pri spremembah kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejme bivališče naznani, da hitrejš najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

FAŠISTOVSKI PURANI

Kje povsod niso fašisti iskali plave barve (blu)? V lepkih prosvetnih društev, v modrih cvetkah, v ženskih bluzah na razglednicah, na slikah, povsod, kjer se da potrabi taka barva. V Ajdovščini je svoječasno tako nori brigadir ki je povsod videl nevarno plavo barvo, dobil nadimek "Blu". Bilo je radi te nesrečne plave barve že nekaj procesov, marsika pa šečelovek je padel radi nje v nemiro. Omejenost naših fašistovskih gospodarjev v tem oziru traja naprej. So pač svojevrstni purani, ki plave barve ne prenesejo v nikakri kombinaciji.

Že kake dve leti narekuje moda bodisi našive, bodisi trakove, bodisi obrobljenja v živih barvah. V raznih barvah, tako tudi v plavi barvi je pač naše ženstvo v Primorju, kot sploh ženske po svetu, sledilo odredbam mode. Gorje, ako bi to bili naši moški. Kravate, nageljni in slamuški s plavim trakom so marsikom prinesli klofute in večnevne zapore. Naše ženske pa seveda tudi niso ugle besnenju fašistovskih puranov. Marsikje so morale prenehati nositi obleko ki je žalila občutljivost fašistov. V Vipavi je n. pr. klical v preteklem poletju prefektturni komisar Viktorij Petrovčič, ker je nosila raznobarvno obleko ki je imela v kombinaciji tudi plavo barvo. Pozval jo je, da mora nositi drugo obleko. Isti komisar je pa nahrulil Nado Sušan iz Vipave, ker je imela belo obleko z modrim nakiptom, ter je imela v ustih med zobmi rdeči nagelj.

Sicer pa ne bode fašistom v oči samo plava barva, bodo jim vse; naš jezik naše življenje, naše ljudstvo, naša zemlja. Zato jim bo treba vse to vzeti, da bodo imeli konečno mir.

FALLOV PROCES

Bivši tajnik za notranje zadeve Albert B. Fall je res bolan.

O tem ni nobenega dvoma.

Prvič njemu se je pričel proces, ker je sprejel od Edwarda L. Doheny-a podkupnino v znesku stotisoč dolarjev, ki so dajali v najem Elk Hills oljne rezerve.

Način, kako so spravili obtoženca v sodno dvorano, je bil pa vseeno malo preveč teatralen.

Vse to se je seveda namenoma zgodilo.

Porotnikom se bo gotovo zasmilil mož, katerega so na vozičku pripeljali v sodno dvorano zavitega v odejo, obdanega od zdravnikov, bolniških strežnic in jokajočih sonropic.

Celo sodniku, ki predseduje procesu, se je začela dozdevati zadeva malo preveč pretirana ter je bil prisiljen izdati nekako svarilo.

Rekel je, da se proces proti Fallu ne sme opirati na sentimentalnost, pač pa na postavo.

Sodnik Hitz je mnenja, da je treba proces proti Fallu odgoditi, če je obtoženec res tako bolan kot so pričali njegovi zdravniki.

Odgodenje za par tednov bi po sodnikovem mnenju ne moglo stvari škodovati, ko se je vendar Fallovim odvetnikom posrečilo, da so zavlekli proces za osem let.

Zdi se pa, da ni niti ta, niti ona stranka zadovoljna s sodnikovim predlogom.

Sodnik Hitz je torej sklenil onemogočiti vse poskuse, da bi bil na porotnike izveden kak sentimentalni vpliv.

Tako je naprimer odredil, da porotniki ne smejo prej v dvorano, dokler se ne razvrsti Fallova karavana zdravnikov, strežnic in spremmljevalev.

In koncem obravnave odidejo porotniki prej iz dvorane, nato se šele razvije Fallova procesija.

Baš ta proces očitno kaže, da je nekaj narobe z ameriškim sodnim ravnjanjem. Osem let je minilo izza časa, ko je Fall sprejel podkupnino in zakrivil s tem težak zločin.

In šele zdaj, po osmih letih, pride zadeva pred sodišče. Vršile so se poteze in protipoteze, ki so mogoče le z neizmerno visokimi vstopnimi denarji.

Take vsote so le malokonu na razpolago in vsledtega je le malokonu mogoče proces za tako dolgo dobo zavleči.

Dolgoletna zavlačevanja, pa naj nastanejo tako ali tako, služijo edini svrhi — da ohranijo roke pravice.

Da bo res prišla pravica na svoj račun, je treba vsak slučaj čimprej mogoče rešiti.

Če je obtoženec nedolžen, se mora to v najkrajšem času dognati, da ne bo krivična obtožba visela kot Damoklejev meč nad njegovo glavo.

Če je kriv, naj ga zadene takojšnja kazen.

To bo najboljše svarilo za druge.

Iz Slovenije.

Za ubežnim možem.

Po Ljubljani od Dolenske ceste, po Florianski ulici ter Kolodvorski ulici je begala srednje star ženska, vodeča s seboj petletnega otroka. Kar po ulicah je ustavljalna ljudi — domačine iz Izanskega okraja in jokajoča spraševala, če je ta ali oni morda videl njenega Jaka.

"Marička, kaj v Ljubljani ga isčeš?" so jo spraševali Izanci, ko še niso vedeli, kako in kaj se je z njem možem.

"I seveda, v Ljubljani ga moram iskat. Saj je sem pobegnil".

"Kaj ušel ti je?" so se čudili daje njeni znanci. Pa je potrdil tudi mal sinček, ki je zajokal: "Oh, ja, ušel nam je, očka".

Marija G., ki je doslej mirno živila ob strani svojega 41-letnega moža na malem posestvu v eni izanskih vasi, je hitre dalje, zavila v vsako gostilnico od znane Ribičeve ob Izanskem cesti in dalje dol po Florianski ulici ter še v okraju okrog kolodvora, kjer je misilia, da naleti na poglega moža. V znamen shajališču okoličanov v Kolodvorski ulici so ji pripravovali, da še njen mož oblekel v novo obliko, ki si jo nabavil za 1000 Din, da je popival tamkaj v družbi vseh mogočih veseljakov in se slednjic v pijačem stanju odločil za krošnjarški stan.

"Lahko se je odločil za takle posel, saj ima denar", je vpila ženska vsa iz sebe.

"Za devetdeset tavžent je prodal grunt, zdaj pa uganja komedije po Ljubljani", je pripovedovala.

Okrog nje so se pričeli zbirati tudi dobrorčni meščani in jo tolažili, kakor so vedeli in znali.

"Kje pa je sedaj ta vaš mož?" so spraševali nekateri.

"I pravkar sem čula, da je od kupil od nekega Dalmatinca krošnjo in blago, zdaj pa razja bogzna kje."

Nekateri so jo napotili slednjic na policijo in je ženica z otrokom res prisla tja.

"Tukaj me imate", je zakričala takoj pri vstopu, se postavila pred uradnika in pririnila v ospredje še otroka, ki se je skrival do takrat v njenem kruhu. Zahtevala prav energično za zasledovanje moža ki je prodal grunt, doma pa postil vse v neredu.

Pernek je bil ob času arretacije zelo vinjen in je dejanje priznal, pravi pa, da je izvršil samo žepno tatovino, a ne roparski napad. Ves denar je baje pred arretacijo zapil.

Kakov domneva policija, imata arretirana malopridneža še več drugih zločinov na vesti. Najbrž je tudi ponesrečeni roparski napad pri Št. Lovrencu nujno delo. Obajo policija izročila držav. pravdniku.

Lep gradbeni napredek domžalskega trga.

Domžalski trg je pokazal v letosnjem letu prav živahnog gradbeno gibane. Dobili so kar 15 novih stavb. Stanovanjske hiše so zgradili: mlaški mojster Ivan Petek na Rojski cesti, blizu tam tudi Mihail Zagor, Josip Zihler v Bistrški ulici, Frank Osolinik na Taborški cesti, Jernej Novak na Ljubljanski cesti, Franc Pavlin v Stobovski ulici, Josip Pogačar na Industrijski cesti, Janez Pavel na Savski cesti in Jože Jeretina na Rojski cesti.

Posestnik Jakob Flis na Savski cesti si je zgradil stovnarsko hišo in gospodarsko poslopje. Jerica Pavlovičeva na Ljubljanski cesti stanovanjsko hišo in fotografski atelje, Vinko Habjan pa na Industrijski cesti gospodarsko poslopje in ledencu. Visoko pritilenčno hišo si gradi Ivan Kvas v Solski ulici, posestnik in trgovec Mihael Osolinik je zgradil stanovanjsko in gospodarsko poslopje na Kamniški cesti, dočim si je Ivan Kuralt postavljal avtogačo na Industrijski cesti.

Izvršene so bile tudi razne prenove. Dobrodelen društvo v Domžalah adaptira bivšo Cerarjevo tovarno za "Dobrodelen dom za ostale".

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je dočim k sveci hiši se nov trgovci.

Trgovec Josip Senica je doč

Bridka usoda izumitelja Josefa Ressla.

Letos je minilo 100 let, od kar se je vršila v Trstu očitljena poskušana vožnja prvega parnika, katerega je gonil vijak po patentiranem izumu Josefa Ressla. Poskušana vožnja je dokazala, da ima vijak za pogon ladje veliko prednost pred kolesi. Izumitelj vijaka je bil pa deležen priznanja še po smrti. Misel nadomestiti kolesa z vijakom se je pojavila v raznih časih in v raznih deželah, toda trajalo je dolgo, predno je dobila konkretno obliko. S to mislijo so se pečali Angleži Hook, Bramah, Lyttleton in Shorter. Američana Fritsch in Stevens Francozi Du Quet, Bernauli in Dalirey pa tudi drugi tehnički 17., 18. in 19. stoletja. Šlo je za epochalni izum, za katerega so se potegovali posebno Američani in Angleži. Toda usoda je hotela, da je izumil vijak Ceh Josef Ressel.

O pomenu Resslovega izuma takrat niso imeli pojma niti može, ki so imeli v rokah pomorski predmet. In tako je živel skromni, strokovno izobraženi izumitelj do svoje smrti v zelo slabih gmočnih razmerah, kakor je pač pri večini velikih mislecev, ki so svojo dobo daleč prehiteli.

Josef Ressel je bil rojen 29. junija leta 1793 v Chrudim, kjer je obiskoval ljudsko šolo. Njegov oče je bil Nemec, mati pa Čehinja. Tehnično se je izobrazil na topnikiarski šoli v Budějovicích, kjer se je začel tudi zanimati za praktično delo. Pozneje je študiral poljedelstvo, državoznanstvo, kemijo, naravoslovje in tehnologijo na dunajski univerzi. Že kot slušatelj dunajske univerze je zasnoval načrt, kako bi se dal porabititi vijak za pogon ladij in balonov. Ker ga pa roditelji niso mogli podpirati, je preseljal na šumsarsko akademijo, kjer je bil po prijavi cesarjevega komornika Jelinka iz privatnih sredstev cesarja Franca de narino podprt, da je mogel dovršiti študije.

Leta 1817 je postal gozdar na Kranjskem, kjer se je naučil slovensčine in italijanščine. Za avstrijsko vojno mornarico je dobavljal iz naših gozdov hrastov les in tako je prišel v temnejši kontakt s pomorstvom. Leta 1820 je bil premeščen v Trst in že takrat je dal patentirani način tovarno za čiščenje barv. Ko je tovarna že obravnila in ko je zahteval po pogodbah svoj delež, je bil znova ociganjan in tovarna mu je ponudil samo 1000 frankov. Hočeš nočeš je moral Ressel to beraško odškodnino sprejeti, da se je mogel vrniti v Trst.

Počudnimi okolnostmi je bil še istega leta patent na vijak londonski trgovec Cummerow. Vrijek je bil docela podoben Resslovemu in v opisu patentata je bilo rečeno, da je bil prevezet od tuja, bivajočega v tujini. Opis Resslovega vijaka sta se močno ujemala. Pa tudi Cummerow s svojim patentom ni dosegel praktičnega uspeha. Vrijek je bil po praktične veljave šele leta 1836, ko je bil patent angleški farmar Francis Pet-

gratista, izumitelj Ressel, mehanik Fichtner, ki je zgradil parni stroj, mehanik Herman, ki je delal vijak, graditelj parnika Zanon itd. Ko je parnik v petih minutah prevozil pol milje, je počila cerkev, po kateri je prihajala para iz kotla v parni valjar. Stroj so morali ustaviti in izkazalo se je, da so rabil za spajanje cerkev cink, ki visoke temperature ni prenesel. Ta površnost, ki ni bila izumot v nobeni zvezri, je pa imela za izumitelja tragične posledice.

Oblasti so očvidno podpirale Morgana in zato so prepovedale nadaljnje poskuse s "Clevettom", kar je pomenilo konec poskusov v svetu izpopolnitve Resslovega izuma. Veletrogovec Fontana, ki je poskus financiral, se je hotel po prvem neuspehu izogniti svojim obveznostim. Nastal je sodni spor, ki se je vlekel več let in ki je končal leta 1834 s sramotno poravnavo, kajti Ressel je dobil za svoj epochalni izum samo 1100 cekinov.

Z Resslovim izum se je zanimala tudi tvrdka "Piccar-Rivierre et Malard" v Parizu. Ressel je odpotoval v aprili 1829 v Pariz, da se pogaja z njim. Na Seini je napravil s svojim vijakom posrečen poskus, in ko je v svoji zaupljivosti izum podobno opisal, si ga je pariska tvrdka pristila in napovedala svoj patent "Bateau a Spirale". Ressel je bil oslepjarjen in za svoj patent očagan.

S tem je prišel v Pariz v zelo mučen položaj, ker ni imel niti toliko denarja, da bi se vrnil domov. Iz stiske mu je pomagal lesni trgovec Messonier, kateremu je Ressel v zahvalo uredil po svojem patentiranem načinu tovarno za čiščenje barv. Ko je tovarna že obravnila in ko je zahteval po pogodbah svoj delež, je bil znova ociganjan in tovarna mu je ponudil samo 1000 frankov. Hočeš nočeš je moral Ressel to beraško odškodnino sprejeti, da se je mogel vrniti v Trst.

Počudnimi okolnostmi je bil še istega leta patent na vijak londonski trgovec Cummerow. Vrijek je bil docela podoben Resslovemu in v opisu patentata je bilo rečeno, da je bil prevezet od tuja, bivajočega v tujini. Opis Resslovega vijaka sta se močno ujemala. Pa tudi Cummerow s svojim patentom ni dosegel praktičnega uspeha. Vrijek je bil po praktične veljave šele leta 1836, ko je bil patent angleški farmar Francis Pet-

LETALO MESTO AVTOMOBILA

Kakor poročajo iz Prage, gradnji trutnovski letalski konstruktor Igo Etrich nov model svojega malega letala tipa "Glob", ki je bil že pred vojno v stari Avstriji v Nemčiji zelo priljubljen. Aeroplani te vrste so bili sicer nekoliko počasnejši, toda varnejše zgrajeni od drugih tipov, tako da se niti n jimi nikoli zgodi najmanjša nesreča. To prednost bo imel tudi novi tip. Slučaju, da bi motor (Salmon, 40 k. s.) odrekel ali da bi se prijetilo kaj drugega, se lahko spusti v dirčalnem letu že iz majhne višine na tla.

Novi "Glob" bo prirejen za dve osebi, je silno preprost v manipulaciji in ne bo stal več nego kakšen luksuzni avto.

Neka ameriška tvrdka je sklenila z Etrichom pogodbo, da ji bo dobavil 8000 takih letal.

SPOPAD MED GOSPODARJEM IN NAJEMNIKI

Tudi v Varšavi, ne samo pri nas, imajo stanovanjsko bedo, — poroča se iz Jugoslavije, — ki je znablitve večja od naše, zakaj Varšava je ogromno mesto z mnogimi stotisoči prebivalcev. In tudi tam so dneva na sporedno stanovanjske odpovedi, ki so temi trše, čim bolj se bliža zima. Tako je pred časom odpovedal lastnik hiše v Zlonski ulici stanovanje dveh strankam. Odgovor je priša po slu in sodišču in je povzročila pri obeh najemnikih hudo kri. Dobro vedo, da pride hišni posestnik zvečer domov, sta ga najemnika počakala v skritem kotu in vrgla nanj ročno granato, ki se je sicer razpočila, a je ranila moža, ki je aktivni orožniški stražnjo, samo rahlo. Nato sta se najemnika zabarakirala da vrati svejčje stanovanja in otvorila na gospodarja ogenj iz pušk. Hišni lastnik, ne budi len, je tudi sam pograbil za orožje in bitka je trajala, dokler ni bila o spopadu obveščena policija, ki se je posredno ločiti nasprotne.

niso mogli najti dokumentov, kateri je bil priložil Ressel svoji prošnji.

Taka je bila usoda moža, ki je dal cloveštvo eno največjih tehničnih pridobitev.

STANOVNJE, CERKEV IN TRGOVINA HKRATI

Londonski listi poročajo, da je danska dalja "Doris" pred kratkim izkricala v Thuleju na Grönlandu hišo, ki bo obenem služila za cerkev in trgovino. Cerkev v tem kraju bo posebno znamenita, ker bo najodijednejša na zemlji. Edini prebivalci v stavbi bo župnik, ki pa ne bo živel samo od tega, kar bi iztržil za predmete, ki jih bo imel v zalogi, ampak še bo od tega, kar bo načelil v bližnjih conah. Preživljal se bo torej prav zaprav z ribolovom in bo bral samo za mornarje, ki se bodo ustavljal na grönlandskem ozemlju.

Iz Jugoslavije.

Brezbrizna mati.

V Senti se je te dni pripeljal žalosten primer brezbriznosti. Vدوا Lukse-Bajtai je odšla z doma, pustec svoje tri nedodelne otroke brez nadzorja. Otočci so našli steklenico z lužjo razstopino in so pili z nje. Vse tri so morali prepeljati v bolnico, kjer je eden umrl, dva se pa borita s smrto. Policija je uvedla preiskavo.

Radi uboja očeta obsojen na 5 let ječe.

Pred sodiščem v Pančevu se je te dni vršila razprava proti 27-letnemu seljaku Jeftu Filipoviču ki je v juliju na brutalen način ubil svojega očeta. Zadal mu je z nožem 27 sunkov. Oče se je bil nedavno vrnil iz Amerike, kjer je živel zelo razkošno in namesto da bi prinesel dolarje, se je celo zadolžil. Sin je moral plačevati njegove dolgovane in zato ni čuda, da sta se sovražila. Dne 13. julija je med njima nastal preprič in pretep, med katerim je sin očeta zabodel.

Sodišče je upoštevalo razne olajševalne okolnosti in je mladega ubijalca obsodilo samo na 5 let ječe.

Poskušen samomor 3 dni po po roki.

V Reki Dubrovniku pri Dubrovniku si je hotel te dni končati življenje mlad seljak, ki se je šele pred tremi dnevi oženil. V obupu ker so vlimoci odnesli vso gotovino v znesku 18.000 Din. si je prerezal žile na rokah. Seljak je namreč nedavno prodal vse svoje imetje za 30 tisoč Din. Za pohištvo je plačal 12 tisoč Din, ostali denar je pa hotel vložiti v banko. Račun so mu pa prikrizali držni vlimoci. Prepeljali so ga v bolnico. Njegovo stanje je zelo kritično.

Smrt radi bolnega zoba.

Nekega seljaka iz sela Bjelajce pri Mrkonjičgradu so začeli boleti zobje. Trpel je neznošne bolečine, kateri nastalo je zastrupljenje krvi. Okrožni zdravnik, je takoj odredil, da ga prepeljijo v bolnico v Travnik; nesrečni seljak je pa že med prevozom umrl. Pri obdukciji so ugotovili, da je umrl na posledicah zastrupljenja krvi.

Vse kaže, da je nesrečne najbrž naprej preizkusil razne "recepte". Vse kaže, da je nesrečne najbrž naprej preizkusil razne "recepte". Vse kaže, da je nesrečne najbrž naprej preizkusil razne "recepte".

Električni tok ubil delavca.

V bolnici v Slavonskem Brodu je te dni podlegel težkim opeklinam delavec Ante Krajinović, zaposlen pri elektrotehničnem zavodu v Ljupljanci pri Derventi. Upravnik elektrarne mu je naročil, naj očisti električni vod, češ, da je itak izoliran in tok izločen. Krajinović je nič hudega sluča zagrabil za žlico, toda 300 voltov močan električni tok ga je vrgel na tla. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je bil operiran. Pomoč je bila zamen.

Ukradeni zagrebški avto najden v Podsusedu.

Pred dnevi je bil v Zagrebu odpeljan šofer Lavoslav Magdič avtomobil izpred kolodvora Sava. O drznem tatu več dni ni bilo duha na sluha, te dni pa je policija našla avtomobil blizu Podsuseda. Avto se je zaletel v drevo in je bil močno polomljen. Vse kaže, da ga je drzni tat namenoma pognal v drevo.

Ponesrečen beg iz zapora.

Na prav originalen način je hotel te dni pobegniti iz zaporov novoškega sodišča učitelj Aleksijs Bisckey, rodom iz Nyírbánya na Madžarskem. V aprilu so ga prijele jug. oblasti, ker je razpečal okoli 150 pomarenih stodinarskih bankovcev, ki jih je bil vložil tapici iz Madžarske. Obsojen je bil na pet let, radi visoke kazni se je pa prisilil.

V zaporu ga je večkrat obiskal njegov sorodnik milnar Anton Bisckey iz Novega Sada. Aleksij je nekaj do Antonu 1000 Din, ki jih je znal pred oblastmi skrivati, češ, naj mu prinese šminke in lasuljo. Upal je, da se mu bo z maskiranjem posrečil beg iz zapora.

Anton je res uspel v hlebu kruha vložen tapici v celico šminko in lasuljo, toda Aleksijs je bil ne pozrečil. Jetniški paznik je našel vložen tapici in mu jih je vzel.

Radi poskušenega bega in radi sodelovanja sta se oba Bisckeya te dni zagovarjala pred sodiščem.

Aleksijs je bil obsojen na 6 mesecov.

POUCNE KNJIGE
MOLITVENIKI

KNJIGARNA GLAS NARODA

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY

216 West 18th Street, New York

MOLITVENIKI:

Marija Varnjina:

v platu vezano 1.80
v fino platu 1.00
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Rajski glasovi:

v platu vezano 1.
v fino platu vezano 1.10
v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.70

Skrbi za dušo:

v platu vezano 1.80
v fino platu vezano 1.20
v usnje vezano 1.65
v fino usnje vezano 1.80

Sveta Ura (z debelimi črkami):

v platu vezano 1.90
v fino platu vezano 1.50
v usnje vezano 1.00

Nebesa Naš Dom:

v usnje vezano 1.50
v fino usnje vezano 1.80

Kviku sreča mala:

v platu vezano 1.80
v celoti vezano 1.20
v fino usnje vezano 1.50

Hrvatski molitveniki:

Utjeha starosti, fina vez 1.
naftinjeva vez 1.60

Slava Bogu a mir ljudem, fina vez

naftinjeva vez 1.60

Zvonde nebeski, v platu

fina vez 1.

Vjenče, naftinjeva vez 1.60

Angleški molitveniki:

(za mladino)

Child's Prayerbook:

v hrvatske platičice vezano ..

v belo koso vezano 1.10

Key of Heaven:

v usnje vezano 70

v najfinje usnje vezano 1.20

(za odrasle)

Key of Heaven:

v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual:

v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria:

v fino usnje vezano 1.40

POUCNE KNJIGE:

Abecednik slovenski 25

Angleško slovenski berilo 2.

(Dr. Kern)

Amerika in Amerikanek (Trunk) 5.

Angeljska služba ali nauk kako se

maj streljo k sv. misi 10

Angleško-slov. in slov. angli. slovar 90

Boj načeljivih boleznim 75

Cerkniško jezero 1.20

Domači živinodravnik, trd. vez. 1.20

Domači živinodravnik, broš. 1.25

Domači zdravnik po Knipu:

broširano 1.25

Govorodnik 1.50

Gospodinjstvo 1.

Hitri računar

Izdatki 1.75

Liberalizem 1.50

Materija, in energetika 1.25

Mati: Materninstvo 1.

Mlada leta dr. Janeza Ev. Kreka 75

Mlekarstvo 1.

Nemško-angleški tolmač 1.40

Najboljši slov. Kuharica, 668 str.

Isto vez. (Kulinsek) 5.

Načetki za hči-in dom, trd. vez. 1-

Nade gole, s slikami. Navodila za

spoznavanje užitnih in strupenih

gol. 1.40

Nemščina brez učitelja:

1. del 20

2. del 20

Nemško slovensko slovne

drogji pisan.

Slovensko nemški slovar 30

Občno knjigovodstvo 1.50

Tetraedrična, trd. vez. 1.50

Perotinmarat, broš.

Prva pomoč, Dr. M. Rus 1.

Pravila za olito 65

Priskrivanje perisa po živom

merti s včerji.

Prisluško motanje na silkočni pod-

lagi.

Priskrivanje ručnega 75

Pravo in revolucion (Pitamic) 30

Srednodduki in tečni utemeljni ru-

slovar. (Silkočni) 1.50

Rdeči svet, nemški in nemško-slov.

slov. 30

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči v kreščini je Silkočni ve-

znič.

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči v kreščini je Silkočni ve-

znič.

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči v kreščini je Silkočni ve-

znič.

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči v kreščini je Silkočni ve-

znič.

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

nika, vezano 2.

broširano 1.75

Rdeči, omrežni pajen in Rdeči teh-

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JEAN BONOT:

S L I K A

Stara pevka z obrabljением glasom je nehal kraliti, sedla je na svoje mesto in samozavestno sprejemala čestitke.

Po tem se je pojavila v ozadju dvorane domačinka, prirediteljica glasbenih in literarnih večerov. — Vlekle je za seboj nekako opotekajoče se motovilo, ki je le nerado prestopalo z noge na nogo, kakor da se pokori nasilju.

Ko je bila premagala odpornega mladiča, je gospa Laplanche zmagovalna gostom:

— Pesnik Oscar Bidoit bo nam kot debutant recitiral nekaj svojih umetvorov.

Potem ga je postavila k peči, neodnega, bledega in skušanega, kakor so vsi mladi pesniki.

Kakih petindvajset gostov, večinoma skromnih meščanov, ki so se zbirali vsak četrtek pri znateni madame Laplanche, je umoknilo v nestrpnem pričakovovanju recitacije.

Debutant je imel tremo. Pokašljal je in si nervozno gladil levjo grivo. Slednjic je z drhtecim glasom oznanil:

Izgubljeni in uničeni ljubezni.

Začel je nekaj jeclati. Poslušali so ga slabo razumeli. Recitacija je bila zelo dolga in uspavajoča.

Vendar so pa nekateri ploskali. Gospode iz vladnosti, dame iz sočutja.

Ploskanje, ki se mu je zdelo triumfalno, je pesnika vzpodbudilo tako, da je sklenil recitirati še.

Bonet na prenasledeno ženo.

Ta pesem, recitirana z nekoliko sigurnejšim glasom, je ugajala, posebno ker je bila kratka. Pa zadnji kitci se je začulo šušljano v znak odobravanja. Gluh gospod je dejal:

— Zelo lepo! Zelo lepo!

Debelo blondinka je bila tako ginenja, da se je hotela onesvestiti.

Oscar Bidoit se je na vse strani zahvaljeval... in zatekel se je k bufetu. V grlu je imel sušo, v srcu ponos. Zdaj je ponosno dvigal glavo, na kateri je že slutil favorjev venec.

Sprejel je od gospes Laplanche očno pijačo iz pomarančnega soka in sladkorja. Gospod Laplanche mu je ponudil debelo cigaro z zlatim pasom. Mała Renée Laplanche je izmoledovala od njega avtograf. A debela blondinka, ki se je bila tačas zavedla, je povabila mladega pesnika na svojo bodoče čajanko.

To vam je bila slava!

Kar je pristopil k zmagovalcu monsieur Bec. Položil mu je roko:

NAZNANIL
ODPRL SEM OBRT ZA
PLESKANJE IN POPRAVILA
AVTOMOBILOV

in se vam priporočam.

H. DERGANC
Jerome Auto Painting Co.
120-15 — 101st Ave.,
(Jerome Ave.)
RICHMOND HILL, L. Isl., N. Y.

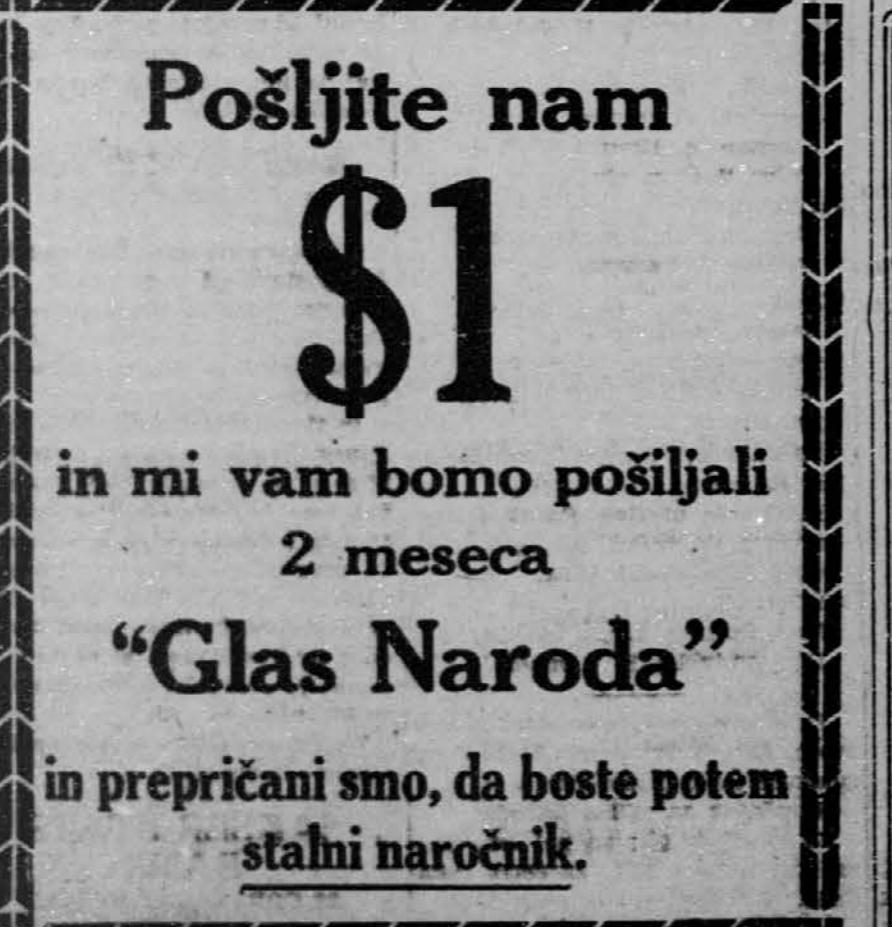
Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošljali
2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem
stalni naročnik.

DOBILI SMO
večjo zalogo

BLAZNIKOVIH PRATIK
Cena 25c
s poštino vred.

Onim, ki so jih naročili, smo jih že odpisali.

SLOVENSKO - AMERIČANSKI KOLEDAR
IZIDE MESECA NOVEMBRA
Cena 50 centov.

Naročila sprejema:
KNJIGARNA "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

Dvoboje ni več v modi.

Dvoboje so že davno anarhoničem, posebno pa velja to za dvoje po vojni. To so splošni tudi že skoraj vse kulturni narodi in zato so državne oblasti dvoje prevedele. Edina izjema je Madžarska, kjer aristokrati se zdaj poravnava svoje spore z orožjem. Dvoje ni v bistvu nič drugega, nego humor, o katerem ljudje misijo, da je stvar častni v ponosa. Madžarska je menila, da zmagovalka ni dobila fanta, zato je katerga se je borila. Leta 1896 je prišlo do dvoje med Marton Duranovo in Janno Luno. Duranova je bila ubita, toda fant, v katerega sta bili obe zaljubljeni, se kljub temu ni poročil z Janno. V Valenciji sta bili dve sestrični fanta, ki je pa po dvoju pobegnila na Kanarske otroke.

Tudi v Avstriji je prišlo l. 1917 do dvoje med dvema dekletom z radijskim nadporočnikom v Lvovu. Ena je bila ubita, druga se je po obrisala pod nosom, kajti nadporočnik je ni moral, češ, da se lepo zahvali za tako krvoljeno in bojevito ženo.

TUJEJEŽIČNO ČASOPISJE SLAVI JOSEPHA TRINERA.

Cikascha Foreign Language Press Association bo priredila obed na čast Mr. Josephu Trinerju, predsedniku Joseph Triner Company, v petek opoldne, dne 18. oktobra v Hamilton klubu.

Uradniki tujeježičnih časopisov iz raznih krajev svetlobe zapada se bodo udeležili tega vočeta ter poslušali Mr. Trinerjev govor glede oglašanja in prodaje.

Mr. Triner je mlad mož, ki zelo napreduje v trgovini Trinerjevega Grenkega Vina ter je v svoji vrsti eden izmed največjih ameriških oglaševalcev. Dasi je star komaj petintrideset let, ima v svojem okraju velik vpliv.

Razen tega, da je predsednik Joseph Triner Company, je tudi ravatelj Lawndale National in Lawndale State Bank.

Udejstvuje se tudi v javnih in domorodnih organizacijah. Tako je naprimer predsednik Military Intelligence Association in kapitan častniškega rezervnega zbora Chemical Warfare Departmenta.

Mr. Triner je gradual na Columbia University, je član Illinois Athletic kluba, Glen Oaks Country kluba ter član raznih državnih in javnih organizacij. Tako je naprimer tajnik čehoslovaškega oddelka v Chicago Worlds Fair Organization. Z njegovim posredovanjem je prišel v Ameriko slavni pevski zbor čeških učiteljev.

Mr. Triner je tudi v drugih oziroma aktiven, da zbljužuje interese Amerike in starega sveta.

ADVERTISE in "GLAS NARODA"

Ali imate te Slovenske Rekorde?

REKORDI VICTOR IZDELKA

V-73001	ZLATA POROKA.	Del 1. 2	Pevski zbor "ADRIA" in Hoyer Trio
V-23006	Kmet in purgar	10 inčev — 75c.	81454 OB Tragavi — Cast I. II
	O polnoči na srednji vasi		81413 Zeleni Jurij Studentična pesem
V-23003	Društvo Kastrola.	1. 2 Del	80526 Naš Maček Ribnička
81520	Vojniški nabor Na Pustni Torek		Ce hočete plesati, zahtevajte Victor ortofonische rekorde.
V-23013	Kar imam to dom — Polka Vesela dekleta — Valček	Hoyer Trio	81408 Kar imam to dom — Polka Vesela dekleta — Valček
V-23012	To je nemogoče — Dvokoračen plis Tajna Ljubljana — Valček	Mednarodni Orkester	81409 To je nemogoče — Dvokoračen plis Tajna Ljubljana — Valček
V-23011	Pozdrav od doma Zbirki valčkov	Slovenski Orkester	81410 Pozdrav od doma Zbirki valčkov
V-23002	Terezinka Lepa Jožefa — Valček	Hoyer Trio	81411 Terezinka Lepa Jožefa — Valček
V-23001	Poskočna Polka Ljubljanski Valček	Hoyer Trio	81412 Poskočna Polka Ljubljanski Valček

NAROČITE NAJMANJ 6 REKORDOV

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York City

Gleite za ime VICTOR
To je vaša GARANCIJA

Iz zraka!...

Iz rekordov!

Novi Vse-Električni Victor-Radio

Z ELECTROLO RE-45

SEZNAMNA CENA \$275 BREZ TUBE

Vam prinese najboljšo slovensko godbo. Spojite ga s katerimkoli električnim spajalom v Vašem domu N&C NAVIJANJA. Razveseljuje stare ljudi s pravo starokratno godbo z Victor Ortofoničnih Rekordov in mlade ljudi z ameriškimi poskočnicami iz zraka.

Pojdite k bližnjemu Victor prodajalcu

SLIŠITE TA CUDOVITI NOVI GODBENI CUDEZNI GRAMOFON IN RADIO V ENO

SLIŠITE ZADNJE SLOVENSKE VICTOR REKORDE

Slika praznovanja sv. Jožefa, ki je draga vsakemu Slovencu, in krstjanu. Slišite ta rekord!

12 inčev seznamna cena \$1.25.

Kadar Imajo Vsi Jožefi God

V-73002 Botriňa Pevski zbor "Adrija" in Hoyer Trio

Koračnica in poskočnica po pravem slovenskem načinu od bratov Daichman in Perush

10 inčev seznamna cena 75c.

V-23009 Tone Štriba Trumplan Koroška Koračnica

Daichman Brata in Perush

in Perush

Victor

VICTOR TALKING MACHINE DIVISION

RADIO-VICTOR CORPORATION OF AMERICA

CAMDEN, NEW JERSEY

VSI GORNJI Victor Records

SEDAJ NAPRODAJ V NAŠIH TREH TRGOVINAH

Poštnej naročilom posvečamo vso pozornost

ODPETO ZVEČER

NEW YORK

Band Instrument Co.

Two New York Stores | Brooklyn Store

111 East 14th St. | 243 West 34th St. | 1225 Broadway

New York Square | Bel 711 & 814 Aces | Xer Green Ave.

EDINA SLOVENSKA TRGOVINA VICTOR IZOELKOV

IVAN PAJK, 24 Main Street, Conemaugh, Pa.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

Skrivnost sestre Marlen.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

Potem mi obljubi za enkrat, da ne boš Katji odpustila, kar ji diktiram za kazen in da mi boš takoj sporodičila vsako njen pregreho.

Ali mora biti tako?

Resno se je ozrl v njene oči.

Če ti je moj mir kaj vreden, moras storiti to. Ti se nisi borila proti nedostim in napakam Katje, pač pa jim dajala potuho.

Marlen se je pretrašila.

Tega gotovo nisem hotela. Le vznemiriti te nisem marala po nepotrebenem.

Mehek izraz je lečal na njegovem obrazu.

To vem, Marlen. Sedaj pa mi daj svojo besedo, da ne boš Katji nicesar odpustila ali olajšala.

Dobro, — dan ti besedo.

Hvala ti, Nadalino sredstvo, katero bom poskusil, je strah.

Presenečena se je ozrla vanj.

Strah?

Da, jaz sem ji rekla, da jo boš ti obtožila in da bo prisla v jetnico, če te ne bo prosila odpuščanja ter izpremenila svojega obnašanja napram tebi.

Vska preplašena je Marlen sklenila roki.

An, Harald, — tega vendar ne more vrjeti Katja! Njej ni treba prosiš mene odpuščanja!

Njegove oči so se zabliskale odločno.

Ona mora vrjeti ter prosiš tebe odpuščanja. Jaz sem bil preje tudi mnrena, da se ne sme siliti človeka k takši stvari, če je storil kaj napacnega. S tem pa sem napravil napram Katji prav tako napacno potezo kot ti s svojo dobroto. Njej ne sme človek nikdar odpustiti. In če bi ji vuela ta strah ter ji prihranila pršnjo za odpuščanje, bo ob prihodnji prilikl zopet tako agresivna kot je bila poprej in še bolj nesramna. Jaz te prosim nujno, Marlen, radi mojega miru, da ji ne ames vzeti strahu, da lahko pride ječo, če bi jo ti obtožila. Ti ne govoris nikake neresnice, kajti ona se je dejanski napravila kaznjivim. Če bi zadela mramornata skodelica le nekoliko globlje all na stran, — potem, — jaz si niti ne upam izslikati posledic tega. Pokaži se torej nelzprosno ter jo pusti moledovati za tvoje odpuščanje. Ne pokaži ji nikdar več svoje miline in dobrote. S tem ji boš doči bolj imponirala.

Negotovo se je ozrl Marlen proti njemu.

To bo zelo težko zame.

Jaz pa imam twovo besedo in ti jo boš držala. Stori to radi men, ē že noče storiti radi sebe.

Izdajalska rdečica se je pojavila na obrazu Marlene in njene oči so se povesile.

No, dobro, jaz bom popolnoma stroga. Nato pa se ne smeš več žejti na Katjo.

Pogradiš se je po čelu.

Težko mi bo, oprostiti ji, kar ti je storila. Zelo grdo je bilo od nje izkoristiti twovo brezmočnost. Jaz vem, da je popolnoma napačno, ce ji odpustis. Ali veš, kaj bi imela Katja za moža, če bi se izpremenila?

Kaj?

Moža, — ki bi jo sam pretepal, če bi storila konu kaj zlega. Potem bi jo bilo še mogoče izboljšati. Pa tudi, ē že natanko vedel, da bi njo in mir svojega zakona lahko rešil s tem, bi ne mogel storiti tega.

Ne, Harald, tega ne smeš storiti. — Ti bi v takem slučaju pogubili le samega sebe. To pa naj obvaruje Bog!

Prijet je njen roko ter jo gorko stisnil.

Nikake skribi, — noben človek ne more skočiti iz svoje lastne kože. Sedaj pa ne govoriva niti besedice več o tem. Jaz sem te preveč razburil, da si dobila povsem razpljena lica. Jaz ostanem tiso pri tem, dokler se ne vrne gospa Darlag in ti skušaj nekoliko gaspati. Da-nes ne bo prisla Katja k tebi. Jutri pa te bo prosila odpuščanje, če se boš dobro počutila.

V sobi je postal povsem tiso. Oči Haralda so pohitele v kotiček pri oknu. Na mestu, kjer je preje stala njegova slika, je bila obesena pokrajina. Marlen je popolnoma skrila njegovo sliko, ker se je bala, da bi je ta ne izdala.

Prevzel ga je globoko ganutje. Njegovi prsti so se tresli, kajti rad bi sedaj poboložil njeni roki, in tega si sedaj ni upal več, odkar je vedel, da ga Marlena tudi ljudi.

Vsled tega je sedel popolnoma mirno ter se pustil zapresti v sladki mir te sobe. Šele, ko se je zopet vrnila gospa Darlag, je stisnil še enkrat molče roko Marleni ter odšel iz sobe.

*

Naslednjega jutra ni šel Harald v kontor. Telefonično se je pusti zvezasti z Zidlerjem ter mu sporočil, da se je Marlen zadela ob vrata. Rana pa ni na srečo dajala nikakega povoda za skribi. Marlen je namreč želela, naj se razširi ta verzija celega dogodka. Tudi služabni kli niso vedeli nicesar drugtega.

Gospa Darlag je molčala. Dailah je znala govoriti nemški tako malo, da bi ne mogli klepetati daslavno blada rada to storila. V kontorju ni bilo nicesar važnega in vsled tega je Harald lahko ostal doma, da prisostvuje prvemu srečanju med Katjo in Marlen.

Marlen se je prikazala pri zajtrku kot ponavadi. Nosila je še vedno pentijo in imela vsled tega navitih lase le nahalko. Trdila pa je, da je popolnoma sveža in zdrava. Zavžia sta skupaj s Haralom zajtrk in pokazala se je zelo vesela, da prepodl temne oblike z njegovega čela.

Tako po zajtrku je prišel zdravnik. Obnovil je obvezo ter bil zelo zadovoljen s splošnim izvidom.

Harald ga je spremil ven ter ga vprašal, če res ni nikakega poveda za skrib.

Zdravnik ga je pomiril.

Vse je dobro izteklo, gospod Horst, a to, kar je pripovedovala gospodinja Lassberg o vratih, v katera se je baje zadela, to se ne ujema. Jaz nočem siliti v njene skrivnosti, kajti meni je vseeno kako je prisla do rane. V kolikor pa morem konštatirati; je prišla rana od lučaja. Kamen ali kak drugi trdi predmet z ostrim robom je moral prileti s vso silo proti njej, iz neposredne bližine. Dva centimetra globlje in stalo bi njeni oko in dva centimetra bolj proti desni strani, in še bi za več kot oko.

Harald je globoko vzduhnil.

Vi ste popolnoma prav uganili, gospod doktor, kajti nespreten lučaj je zadel gospodinu Lassberg in da prizanese storilcu, si je izmisliš lučko o vratih.

Tudi nespretnega krivca lahko veseli, da je vse dobro izteklo. Rana bo kmalu zacepljena ter bo pustila le gladko, majhno maroco. Taka zdrava, mlada kri si hitro pomaga. Jutri bom prišel še enkrat, da obnovim obvezo.

Gospoda sta si stisnila roki ter se razila.

Kmalu nato se je prikazala Katja.

Nemir jo je pognal preje iz postelje. Stopila je shlinjeno ravno dušnjo v sobo, v kateri sta se nahajala Marlen in njen mož, Harald. Skulala je najprvo izgovorila smemo opravilo.

(Dalej prihodnjih)

BOŽIĆ V STARI DOMOVINI

Onim, ki so namenjeni potovati v stari kraj za Božič, poročamo, da priredimo zadnji izlet to leto na največjem in najhitrejšem parku francoske parobrodne družbe

ILE DE FRANCE

BOŽIČNI IZLET — 6. decembra 1929

Kakor vedno, so nam tudi za ta izlet dodeljene najboljše kabine in kdor si želi zasigurati dober prostor, naj se pravočasno prijavi in pošlje aro.

Za pojasnila glede potnih listov, Return

Permitov i. t. d. pišite na domačo —

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.

SOVJETSKI VODLJIVI

ZRAKOPLOV

Uspešni polet "Zeppelin" okoli sveta je osrčil sovjetske oblasti v Rusiji, da se moskovska vlada cito resno bitvi z načrtom lastnega vodljivega zrakoplova. Posebno so se sovjetti ogreli za misel, da bi bl vodljivi zrakoplov imenito prometno sredstvo za prevažanje potnikov in Rusije v Sibir. S tem bi vlada prihajala mnogo časa in stroškov, zlasti pri službenih potih njenih funkcionarjev. Sredstva za gradnjo zrakoplova bodo sovjetti dobili iz kolektivnih ekonomij in od državnih velep sestev.

V tozadnjem proračunu se že nahaja milijon rublov za vodljivi zrakoplov, ki bo krščen na imen "Kolektivist Sovhoznik".

Z GORJAČO NAD TIGRA

Iz neke vasi v bližini Poona v Indiji poročajo o obupnem spopadu med človekom in tigrom.

Mlad knečki fant po imenu Marjan je zvedel, da se potika po bližnjem polju tiger, ki mu je raztrgal bika. Oboril se je z debelj gorjačo in ga je šel poiskat. Naselje je na polju speciale. Ker so mu tradicije njegovega pleme pre-povedale napasti speco žival, je zalučil vanjo kamen, da jo vzbudi. Vzbulila se je in planila nadenj. On pa je s spretnim skokom ušel tigrovim krepljem in ga istočasno udaril z gorjačo po glavi. Celih 20 minut je obdeloval ob navznotnosti sovačanov zverino na isti način, dokler se ni zgrudila z razbito glavo. Dočim ji ni ostalo telo prestreglo niti enega udarca.

Tudi Marjan je odnesel več ran, vendar so mu jih v poonski bolnišnici izlečili v nekoliko dneh.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je razvidno, kdaj Vam je naročnila pošta. Ne kažeš torz, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnilo ali direktno, ali pa pri enem slediščih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar

San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte

Pueblo, Peter Culig, John Germ,

Frank Janesh, A. Saitić.

Salida, Louis Costello.

Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANAPOLIS

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verlich

Chicago, Joseph Blish, J. Bevčič,

Mrs. F. Laurich

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.

Kansas City, Frank Zagari.

MARYLAND

Steyer, J. Černe.

Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe

Detroit, J. Barich, Ant. Janešič

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, A. Pa-

nian, Frank Pucelj.

UTAH

Helper, Fr. Krebs.

WEST VIRGINIA:

Williams River, Anton Svet.

WISCONSIN

Milwaukee, Joseph Tratnik

Još, Karen.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom.

Roundup, M. M. Pantan

Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternisha.

Little Falls, Frank Masle.

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hilti.

Cleveland, Anton Bobek, Chas.

Karlinger, Louis Rudman, Anton

Simeč, Math. Slapnik.

Euclid, F. Bajt.

Kretanje Parnikov

Shipping News

16. novembra:

Belgenland, Cherbourg, Antwerpen, Minnekanda, Plymouth, Boulogne, Sur Mer.

New York, Cherbourg, Hamburg

19. novembra: